

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Одеський державний екологічний університет

ЗАТВЕРДЖЕНО

на засіданні групи забезпечення
спеціальності
від «___» _____ 2020 року
протокол № ___
Голова групи _____ Смірнова К.В.

УЗГОДЖЕНО

Декан _____
Факультету комп'ютерних наук,
управління та адміністрування
Коваленко Л.Б. _____
(назва факультету, прізвище, ініціали)

СИЛЛАБУС

навчальної дисципліни
Фінанси, гроші та кредит
(назва навчальної дисципліни)

281 «Публічне управління та адміністрування»
(шифр та назва спеціальності)

Публічне управління та адміністрування
(назва освітньої програми)

бакалавр

(рівень вищої освіти)

денна

(форма навчання)

2

(рік навчання)

3

(семестр навчання)

6/180

(кількість кредитів ЄКТС/годин)

іспит

(форма контролю)

Публічного управління та менеджменту природоохоронної діяльності
(кафедра)

Одеса, 2020 р.

Автори: Розмарина А.Л., доцент кафедри публічного управління та менеджменту природоохоронної діяльності ОДЕКУ, к.е.н., доц.
 (прізвище, ініціали, посада, науковий ступінь, вчена звання)

(прізвище, ініціали, посада, науковий ступінь, вчена звання)

Поточна редакція розглянута на засіданні кафедри публічного управління та менеджменту природоохоронної діяльності від «_____» _____ 2020 року, протокол № _____.

Викладачі: Лекційні заняття: Розмарина А.Л., доцент кафедри публічного управління та менеджменту природоохоронної діяльності ОДЕКУ, к.е.н., доц.

(вид навчального заняття: прізвище, ініціали, посада, науковий ступінь, вчена звання)

Практичні заняття: Розмарина А.Л., доцент кафедри публічного управління та менеджменту природоохоронної діяльності ОДЕКУ, к.е.н., доц.

(вид навчального заняття: прізвище, ініціали, посада, науковий ступінь, вчена звання)

Перелік попередніх редакцій

Прізвища та ініціали авторів	Дата, № протоколу	Дата набуття чинності

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета	Мета вивчення навчальної дисципліни - формування у студентів спеціальних теоретичних знань і практичних навичок у галузі розуміння сучасної системи фінансових та грошово-кредитних відносин, об'єктивних законів, принципів, методів і форм їх розвитку та регулювання.
Компетентність	ЗК08. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
Результат навчання	Р01. Використовувати базові знання з історичних, культурних, політичних, соціальних, економічних засад розвитку суспільства.
Базові знання	<ol style="list-style-type: none"> 1. Сутність грошей, їх функції та еволюція в умовах розвитку ринку. 2. Структура грошового обороту в умовах ринкового господарства. Грошова система. 3. Сутність, типи та форми прояву інфляції. 4. Сутність, функції та форми кредиту. 5. Характеристика банків та банківської діяльності. 6. Методи, принципи та інструменти грошово-кредитної політики. 7. Необхідність, сутність, функції та особливості фінансів. 8. Структура та склад фінансової системи держави. 9. Державний бюджет та бюджетна система. 10. Фінансовий ринок і його розвиток. 11. Сутність, функції, класифікація страхування.
Базові вміння	<ol style="list-style-type: none"> 1. Аналізувати особливості організації фінансової та кредитної систем. 2. Обчислювати основні узагальнюючі економічні показники, що характеризують фінансово-кредитну стабільність держави. 3. Застосовувати сучасні фінансові методи, важелі та інструменти. 4. Виявляти закономірності та тенденції розвитку досліджуваних явищ.
Базові навички	<ol style="list-style-type: none"> 1. Здатність визначати особливості, тенденції і закономірності розвитку грошей і кредиту у сучасній економіці. 2. Здатність оцінювати стан і проблеми фінансової системи. 3. Здатність аналізувати поточну фінансову ситуацію та визначати основні напрями розвитку фінансових відносин 4. Здатність оцінювати результати фінансової політики держави, в тому числі грошово-кредитної;

	5. Здатність визначати оптимальні шляхи вирішення конкретних завдань фінансового характеру.
Пов'язані силлабуси	немає
Попередня дисципліна	немає
Наступна дисципліна	«Вступ до публічного адміністрування», «Економіка і фінанси організацій»
Кількість годин	лекції: 30 год. практичні заняття: 30 год. лабораторні заняття: - семінарські заняття: - самостійна робота студентів: 120 год.

2. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

2.1. Лекційні модулі

Код	Назва модуля та тем	Кількість годин	
		аудиторні	СРС
ЗМ-Л1	Гроші та їх функції. Сутність і структура грошового обороту. Поняття та склад грошової системи. Сутність та види інфляції. Кредит як економічна категорія. Характеристика сучасних форм кредиту. Поняття кредитної системи та її структури. Банки та їх функції.		
	Тема 1. Необхідність та сутність грошей.	2	4
	Тема 2. Грошовий оборот.	2	2
	Тема 3. Грошова система та інфляція.	2	2
	Тема 4. Сутність та форми кредиту.	4	4
	Тема 5. Банки та банківська система.	6	4
	Тестова контрольна робота (ТКР1)		5
ЗМ-Л2	Фінанси та їх функції. Фінансова система. Економічний зміст та призначення Державного бюджету. Фінансовий ринок. Страхування та страховий ринок.		
	Тема 6. Фінанси як економічна категорія.	2	2
	Тема 7. Фінансова система держави.	2	4
	Тема 8. Державний бюджет та бюджетна система.	6	4
	Тема 9. Фінансовий ринок.	2	2
	Тема 10. Страхування.	2	2
	Тестова контрольна робота (ТКР2)		5
	Підготовка до іспиту		20
	Разом:	30	60

Консультації: Розмарина Альбіна Леонідівна, за розкладом пар академічних годин, ауд. 314 (НЛК№2).

2.2. Практичні модулі

Код	Назва модуля та тем	Кількість годин	
		аудиторні	СРС
ЗМ-П1	Гроші та їх функції. Грошовий оборот. Поняття та склад грошової системи. Сутність та форми кредиту. Кредитно-банківська система.		
	Тема 1. Необхідність та сутність грошей.	2	2
	Тема 2. Грошовий оборот.	2	3
	Тема 3. Грошова система та інфляція.	2	4
	Тема 4. Сутність та форми кредиту.	5	4
	Тема 5. Банки та банківська система.	4	4
	Модульна контрольна робота (МКР1)		5
ЗМ-П2	Сутність та функції фінансів. Фінансова система. Державний бюджет і бюджетна система. Фінансовий ринок. Страхування та страховий ринок.		
	Тема 6. Фінанси як економічна категорія.	2	4
	Тема 7. Фінансова система держави.	2	5
	Тема 8. Державний бюджет та бюджетна система.	4	6

	Тема 9. Фінансовий ринок.	4	4
	Тема 10. Страхування.	3	4
	Модульна контрольна робота (МКР2)		5
ЗМ-ІЗ	Індивідуальне завдання (ІЗ)		10
	Разом:	30	60

Консультації: Розмарина Альбіна Леонідівна, за розкладом пар академічних годин, ауд.314 (НЛК№2), середа 14.30-16.05 (за знаменником)

2.3. Самостійна робота студента та контрольні заходи

Код модуля	Завдання на СРС та контрольні заходи	Кількість годин	Строк проведення
ЗМ-Л1	<ul style="list-style-type: none"> Підготовка до лекційних занять Тестова контрольна робота (ТКР1) (<i>“обов’язковий”</i>) 	16 5	1-7 7
ЗМ-Л2	<ul style="list-style-type: none"> Підготовка до лекційних занять Тестова контрольна робота (ТКР2) (<i>“обов’язковий”</i>) 	14 5	8-13 13
ЗМ-П1	<ul style="list-style-type: none"> Підготовка до практичних занять (УО) Модульна контрольна робота (МКР1) (<i>“обов’язковий”</i>) 	17 5	2-8 8
ЗМ-П2	<ul style="list-style-type: none"> Підготовка до практичних занять (УО) Модульна контрольна робота (МКР2) (<i>“обов’язковий”</i>) 	23 5	8-14 14
ЗМ-ІЗ	<ul style="list-style-type: none"> Індивідуальне завдання (ІЗ) (<i>“обов’язковий”</i>) 	10	12
	Підготовка до іспиту	20	16
	Разом:	120	

Методика проведення та оцінювання контрольних заходів.

Загальна сума балів, яку одержують студенти за всіма змістовними модулями дисципліни «Фінанси, гроші та кредит», становить **100 балів** (теоретична частина – **40 балів**, практична частина – **60 балів**, в тому числі курсова робота – **20 балів**), вона формує інтегральну оцінку поточного контролю студентів з цієї навчальної дисципліни та є підставою до допуску до іспиту.

На оцінку двох теоретичних модулів ЗМ-Л1, ЗМ-Л2 та двох практичних – ЗМ-П1, ЗМ-П2 відводиться 100 балів. По 20 балів на кожен теоретичний модуль, по 20 балів – на кожний практичний модуль та 20 балів – на індивідуальне завдання ЗМ-ІЗ.

1. Методика проведення та оцінювання контрольного заходу ЗМ-Л1. На самостійну роботу ЗМ-Л1 відводиться 16 годин. Всього на оцінку контрольної роботи ЗМ-Л1 відводиться 10 балів.

2. Методика проведення та оцінювання контрольного заходу ЗМ-Л2. На самостійну роботу ЗМ-Л2 відводиться 14 годин. Всього на оцінку контрольної роботи ЗМ-Л2 відводиться 10 балів.

По кожному ЗМ-Л контрольна робота складається із 10 тестових питань за темами змістовного модуля. Кожен тест у контрольній роботі оцінюється в 1 бал. Загальна оцінка підраховується за вірними відповідями та не повинна буди нижче 6 балів.

До заходів поточного модульного контролю виконання самостійної роботи студентів з практичної частини дисципліни «Фінанси, гроші та кредит» належить усне опитування (УО) під час практичних занять, модульні контрольні роботи (МКР1 і МКР2) та індивідуальне завдання (ІЗ). Максимальна кількість балів, яку може одержати студент при виконанні ЗМ-П1 та ЗП-2 протягом навчального семестру становить **60 балів** (табл.2).

Таблиця 1 - Максимальна кількість балів по практичним модулям

№ ЗМ	Максимальна кількість балів	
	МКР1	УО
ЗМ-П1	15	5
ЗМ-П2	15	5
ЗМ-ІЗ	20	
УСЬОГО:		60

Методика проведення та оцінювання контрольних заходів ЗМ-П1, ЗП-2 та ЗМ-ІЗ полягає в оцінюванні активності студента на практичних заняттях, правильності виконання завдань і повноті відповідей на запитання.

Індивідуальні завдання

Основною формою індивідуальної роботи з дисципліни «Фінанси, гроші та кредит» є виконання завдання з проведення аналізу функціонування комерційного банку та розробка пропозиції щодо удосконалення діяльності банку..

Фактична максимальна сума балів, яку студенти можуть одержати за виконання ЗМ-ІЗ, становить **20 балів** за умови своєчасності виконання завдання на дату запланованого контролюючого заходу. Студенти, які пропустили дату контролюючого заходу без поважних причин або одержали незадовільну оцінку, мають право у тижневий термін виконати ІЗ, одержавши при цьому максимальну оцінку в **12 балів**, що еквівалентно якісній оцінці «задовільно». Оцінка за ІЗ виставляється в інтегральну відомість окремим модулем і враховується у практичній частині модульного контролю при виведенні оцінки поточного семестрового контролю.

4. Поточний контроль роботи студента у вигляді отриманих балів заноситься в інтегральну відомість з навчальної дисципліни і сума балів, яку отримав студент за всіма змістовними модулями формують кількісну оцінку.

5. Студент вважається допущеним до іспиту, якщо він виконав усі практичні роботи, передбачені силлабусом дисципліни, та набрав суму балів за практичну частину дисципліни не менше 36 балів.

6. Екзаменаційна контрольна робота складається з 20 тестових завдань закритого типу за всіма темами дисципліни. Максимальна кількість балів за виконання екзаменаційної контрольної роботи дорівнює 20 балам, кожне завдання в роботі оцінюється в 1 бал. Загальна оцінка підраховується за вірними відповідями.

Підсумкова оцінка виставляється як середня сума балів підсумкового контролю і іспиту.

3. РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ

3.1. Модуль ЗМ-Л1 «Гроші та їх функції. Сутність і структура грошового обороту. Поняття та склад грошової системи. Сутність та види інфляції. Кредит як економічна категорія. Характеристика сучасних форм кредиту. Поняття кредитної системи та її структури. Банки та їх функції».

3.1.1. Повчання до ЗМ-Л1. Звернути увагу на такі питання:

Походження, сутність, функції та роль грошей. Поняття ліквідності активів. Структура грошових агрегатів. Грошова маса та її визначення. Закон грошового обігу. Грошова система та характеристика її основних елементів. Сутність, форми прояву інфляції. Сутність та функції кредиту. Характеристика основних форм кредиту. Кредитна банківська система держави. Активні та пасивні операції банків. Банківські ризики та методи їх зниження.

3.1.2. Питання для самоперевірки

№ з/п	ЗАПИТАННЯ	ЛІТЕРАТУРА
ЗМ-Л1		
1	1. Що таке гроші? Які функції вони виконують в економічній системі? 2. Коли виникли гроші? Які існують форми вартості? 3. Як вимірюється грошова маса? Що розуміють під «ліквідністю» грошей? Поясніть на прикладі. 4. Які існують форми грошей? 5. Що являє собою грошовий ринок? Які чинники впливають на попит на гроші? 6. В чому полягає роль грошей у ринковій економіці?	[1] с.7-8 [1] с.8-11 [1] с. 11-15
2	1. Що таке грошовий оборот? 2. Сутність безготівкового обороту. Які існують форми безготівкових розрахунків? 3. У чому полягає сутність закону грошового обігу? 4. Характеристика кейнсіанської і монетаристської моделей грошового обігу 5. Сучасні теорії грошей.	[1] с.23-24 [1] с.25-27 [1] с.64-70
3	1. Що таке грошова система? Які існують типи грошових систем? 2. Які елементи входять до складу сучасної грошової системи? 3. Що таке інфляція? Які чинники призводять до виникнення інфляції? 4. За допомогою яких показників вимірюється інфляція? 5. Що таке грошова реформа? 6. Які існують види грошових реформ у залежності від цілей їх проведення? Наведіть приклади. 7. В чому полягає сутність антиінфляційних заходів? 8. Дайте характеристику основних видів антиінфляційної політики.	[1] с.17-18 [1] с.19-20 [1] с.21-22
4	1. Що таке кредит і яке його значення в економіці? 2. Які функції виконує кредит в економічній системі держави? 3. Що розуміють під економічними межами кредиту? 4. Надайте характеристику кредиторів та позичальників. 5. Що таке відсоток за кредит? Як визначається норма відсотку? 6. Які фактори впливають на рівень норми відсотку за кредит? 7. Які існують сучасні форми кредиту в залежності від суб'єктів кредитних відносин? 8. Чим відрізняється банківський кредит від комерційного? 9. В чому полягає сутність державного кредиту? 10. Визначте переваги та недоліки споживчого кредиту. 11. В чому полягає сутність іпотечного та лізингового кредитування? 12. Визначте роль кредиту в умовах ринкової економіки.	[1] с.28-30 [1] с.31-32 [1] с.32-38
5	1. Дайте визначення банку та банківської системи.	[1] с.40-42

	<p>2. За якими ознаками класифікують банки?</p> <p>3. Які сектори входять до сучасної кредитно-банківської системи?</p> <p>5. В чому полягає призначення центральних банків?</p> <p>6. Визначте значення та функції Національного банку України.</p> <p>7. Які операції виконує НБУ?</p> <p>8. Назвіть основні методи грошово-кредитного регулювання, які використовує НБУ.</p> <p>9. Які існують види комерційних банків? Які функції вони виконують?</p> <p>10. Що таке банківські операції? Які існують види банківських операцій?</p> <p>11. Визначте основні види пасивних та активних операцій банків.</p> <p>12. Які існують банківські ризики? Як їх попередити?</p> <p>13. Які установи входять до складу небанківських фінансово-кредитних інститутів? В чому полягає їх призначення та функції?</p> <p>14. Які послуги надають небанківські фінансово-кредитні інститутів?</p>	<p>[1] с.43-44</p> <p>[1] с.44-49</p> <p>[1] с.50-54</p>
--	--	--

3.2. Модуль ЗМ-Л2 «Фінанси та їх функції. Фінансова система. Економічний зміст та призначення Державного бюджету. Фінансовий ринок. Страхування та страховий ринок».

3.2.1. Повчання до ЗМ-Л2. Звернути увагу на такі питання: Сутність та функції фінансів. Фінансова система та її склад. Бюджет і бюджетна система. Фінансові активи. Страхування.

3.2.2. Питання для самоперевірки

№ з/п	ЗАПИТАННЯ	ЛІТЕРАТУРА
	ЗМ-Л2	
1	<p>1. В чому полягає необхідність та сутність фінансів?</p> <p>2. Визначте характерні ознаки фінансів як економічної категорії.</p> <p>3. Які Ви знаєте прості та складні фінансові категорії?</p> <p>4. Які функції виконують фінанси в економічній системі?</p> <p>5. В чому полягає роль фінансів у сучасних умовах?</p>	<p>[2] с.7-10</p> <p>[2] с.11-13</p>
2	<p>1. Що таке фінансова система держави?</p> <p>2. Визначте структуру фінансової системи України та дайте характеристику її основним сферам.</p> <p>3. Що таке фінансова політика? В чому полягає зміст фінансової стратегії та тактики?</p> <p>4. Дайте визначення фінансового механізму. Які елементи входять до його складу?</p> <p>5. В чому полягає сутність управління фінансами на державному рівні?</p> <p>6. Визначте суб'єктів та об'єкти управління фінансами на макрорівні.</p> <p>7. Які існують органи управління фінансами? Які функції вони</p>	<p>[2] с.15-19</p> <p>[2] с.20-25</p> <p>[2] с.26-29</p>

	виконують? 8. В чому полягає сутність фінансового контролю? 9. За якими ознаками класифікується фінансовий контроль?	
3	1. Що таке Державний бюджет? Які функції він виконує? 2. Визначте структуру бюджетної системи України. 3. Що таке зведений бюджет? 4. Дайте визначення бюджетної класифікації. За якими ознаками класифікуються доходи та видатки Державного бюджету України? 5. Що таке бюджетний процес? З яких етапів він складається? 6. Визначте доходи та видатки Державного бюджету. 7. Що таке місцеві бюджети? Визначте їх доходи та видатки. 8. В чому полягає сутність міжбюджетних трансфертів? 9. Що таке бюджетний дефіцит? 10. Визначте основні методи покриття бюджетного дефіциту. 11. Що таке державний борг? Які існують види державного боргу? 12. З якою метою створюються державні цільові фонди? В чому полягає їх специфіка? 13. Визначте доходи та видатки Пенсійного фонду України.	[2] с.53-55 [2] с.56-59 [2] с.60-66 [2] с.67-71
4	1. Що таке фінансовий ринок? 2. За якими ознаками класифікується фінансовий ринок? 3. Що таке цінний папір? Які існують основні види цінних паперів? 4. Які функції виконує ринок цінних паперів? 5. Що таке фондова біржа? Які функції вона виконує? 6. Які угоди укладаються на фондових біржах? 7. Як відбувається розвиток ринку цінних паперів у сучасних умовах?	[2] с.73-76 [2] с.77-81 [2] с.82-84
5	1. В чому полягає сутність страхування? Які функції виконує страхування? 2. За якими ознаками класифікується страхування? 3. В чому полягає економічний механізм страхової діяльності? 4. Що таке страховий тариф? 5. Визначте структуру страхового внеску та тарифної ставки. 6. Які системи страхової відповідальності Ви знаєте? 7. Визначте основні фінансові показники фінансової діяльності. 8. Як відбувається розвиток страхового ринку в сучасних умовах?	[2] с.85-88 [2] с.89-91 [2] с.92-95

Примітка:

Жирним шрифтом виділено питання для самоперевірки базових результатів навчання.

Повчання до лекційних та практичних змістовних модулів пов'язані.

4. ПИТАННЯ ДО ЗАХОДІВ ПОТОЧНОГО, ПІДСУМКОВОГО ТА СЕМЕСТРОВОГО КОНТРОЛЮ

4.1. Тестові завдання до модульної контрольної роботи модуля ЗМ-Л1.

№	Тестові завдання	Основна література, сторінки
1	Проста, або випадкова форма вартості, пов'язана з:	[1 с. 7-8]
2	Чи всі засоби платежу, що використовуються в обігу, можна назвати	[1 с. 10]

	законними платіжними засобами?	
3	У якій функції гроші найбільше потерпають від інфляції?	[1 с. 9]
4	Грошовий оборот - це:	[1 с. 7-11]
5	Швидкість обігу грошей – це:	[1 с. 27]
6	У розвинутих країнах готівковий обіг складає:	[1 с. 23]
7	Згода на оплату розрахункових документів називається:	[1 с. 11-13, 23-25]
8	Співвідношення між грошовими одиницями різних країн називається:	[1 с. 14-15]
9	До інфляції попиту призводять:	[1 с. 17-19]
10	За гіперінфляції середньорічні темпи зростання цін складають на рік:	[1 с. 19-20]
11	Функціями грошей є:	[1 с. 20-21]
12	Форма вартості, за якої один товар, що систематично обмінюється на інші, стає загальним еквівалентом, називається:	[1 с. 21-22]
13	Перші монети з'явилися у :	[1 с. 64-70]
14	До електронних грошей належать:	[1 с. 28-29]
15	У залежності від форми грошей, в якій відбувається грошовий оборот, він поділяється на:	[1 с. 29-31]
16	Сектор грошового обігу обслуговує:	[1 с. 31-32]
17	Економічний закон, у відповідності до якого кількість грошей необхідних для обігу прямо пропорційна масі товарів і рівню їх цін і обернено пропорційна швидкості обігу грошової одиниці, називається:	[1 с. 32-36]
18	У сучасних умовах законними грошовими знаками в Україні є:	[1 с. 32-36]
19	Знецінення грошей внаслідок надмірного випуску і переповнення ними каналів обігу, називається:	[1 с. 36-38]
20	У слав'янських племенах засобом платежу були:	[1 с. 40-41]
21	Головна властивість грошей - це:	[1 с. 43-44]
22	Сукупність всіх грошей, що знаходяться в економічному обороті на певну дату чи в середньому за період, - це:	[1 с. 44-45]
23	Агрегат М0 містить:	[1 с. 48-50]
24	Документ, за яким один банк доручає іншому здійснити за рахунок спеціально заброньованих грошей оплату документів за товари та послуги, називається:	[1 с. 50-51]
25	Державний орган, що регулює грошовий оборот в Україні:	[1 с. 51-52]
26	Законодавчо встановлена державною формою організації грошового обороту в країні - це:	[1 с. 52-54]
27	Оголошення державою знецінених паперових грошей недійсними називається:	[1 с. 52-54]
28	Перший монетний двір був заснований у:	[1 с. 52-54]
29	Банківська операція, завдяки якій банк одержує гроші за дорученням клієнта і зараховує їх на його рахунок, називається :	[1 с. 52-54]
30	Монометалізм – це грошова система, за якої:	[1 с. 7-11]
31	Біметалізм – це грошова система, за якої:	[1 с. 7-11]
32	Сучасні грошові системи засновані на:	[1 с. 7-11]
33	Встановлений у законодавчому порядку грошовий знак - це:	[1 с. 7-11]
34	За галопуючої інфляції середньорічні темпи зростання цін складають на рік:	[1 с. 7-11]
35	Головна мета деномінації:	[1 с. 7-11]
36	У Київській Русі власна монета почала карбуватися у:	[1 с. 7-11]
37	Сутність закону грошового обігу можна виразити рівнянням:	[1 с. 7-11]
38	Письмове боргове зобов'язання, яке дає його власнику право вимагати від боржника вказану в ньому суму платежу після	[1 с. 7-11]

	закінчення встановленого строку, називається:	
39	Які елементи не належать до грошової системи:	[1 с. 7-11]
40	До інфляції витрат призводять:	[1 с. 7-11]
41	Повна або часткова перебудова грошової системи державою з метою упорядкування та поліпшення механізму регулювання грошового обігу - це:	[1 с. 7-11]
42	Офіційне зниження курсу національної валюти щодо іноземних валют або міжнародних розрахункових одиниць називається:	[1 с. 7-11]

4.2. Тестові завдання до модульної контрольної роботи модуля ЗМ-Л2.

№	Тестові завдання	Основна література, сторінки
1	Необхідність фінансів зумовлена:	[2 с. 7-8]
2	Суб'єктами фінансових відносин є:	[2 с. 9 - 10]
3	Фінанси виконують функції:	[2 с. 11 - 12]
4	Рівень мікроекономіки фінансової системи включає:	[2 с. 15-18]
5	В залежності від часу проведення фінансовий контроль буває:	[2 с. 18-19]
6	Державний кредит - це:	[2 с. 20-21]
7	Довгостроковий курс фінансової політики - це:	[2 с. 21 - 22]
8	Регламентована норма права діяльність, пов'язана із складанням, розглядом, затвердженням і виконанням бюджетів, що складають бюджетну систему України, називається:	[2 с. 22]
9	Універсальна вихідна категорія, яка передає основні суттєві риси і властивості фінансів, називається:	[2 с. 23 - 25]
10	Фінанси громадян формуються за рахунок	[2 с. 23]
11	Спочатку термін «фінанси» означав:	[2 с. 26-29]
12	Відмінною ознакою фінансів як економічної категорії є:	[2 с. 53]
13	Головною причиною наявності державного кредиту є:	[2 с. 54 - 56]
14	Діяльність держави з приводу використання фінансів для зміцнення свого потенціалу (економічного, політичного, соціального, екологічного тощо) - це:	[2 с. 56 - 57, 60 - 61]
15	Державний бюджет - це:	[2 с. 57, 61 - 62]
16	Сукупність грошових відносин, що виникають у зв'язку з формуванням грошових доходів та накопичень у підприємств, населення і держави та використанням їх на розширене відтворення, задоволення соціальних, економічних та інших потреб суспільства, називається:	[2 с. 64 - 65]
17	Фонди грошових коштів, які мають цільове призначення і знаходяться у розпорядженні центральних та місцевих органів влади, називаються:	[2 с. 66]
18	Міжгалузевий перерозподіл фінансових ресурсів здійснюється через:	[2 с. 66 - 67]
19	Термін «FINANSIA» виник:	[2 с. 73-74]
20	Фінансовий механізм - це:	[2 с. 75]
21	Бюджетна система України складається з:	[2 с. 76]
22	Розподільчими категоріями є:	[2 с. 77]
23	У побутовому значенні під фінансами розуміють	[2 с. 77]
24	Міжтериторіальний перерозподіл фінансових ресурсів здійснюється через:	[2 с. 79]
25	Основою відомчої класифікації видатків бюджету є:	[2 с. 80-81]

26	Зміна доходності державних позик, називається:	[2 с. 82 - 83]
27	Залежно від цільового призначення державні цільові фонди поділяються на:	[2 с. 85-87]
28	Внутрішньогосподарський перерозподіл фінансових ресурсів здійснюється через:	[2 с. 87 - 88]
29	Фінанси виникли:	[2 с. 89]
30	Суб'єктами фінансового контролю є:	[2 с. 90 - 93]
31	Регулюючими доходами бюджету вважаються:	[2 с. 93 - 95]
32	Складання проекту Державного бюджету України організує:	[2 с. 75]
33	Функція фінансів, що полягає у контролі на різних рівнях управління за формуванням, рухом та використанням фінансових ресурсів, називається:	[2 с. 76]
34	Сукупність відокремлених, але взаємопов'язаних між собою сфер фінансових відносин, яким притаманні централізовані або децентралізовані фонди грошових коштів, відповідний апарат управління та правове забезпечення, називається:	[2 с. 77]
35	До загальнодержавних фінансів відносяться:	[2 с. 77]
36	До фінансів суб'єктів господарювання відносяться:	[2 с. 79]
37	Конкретні методи і заходи досягнення поставленої мети у конкретних умовах:	[2 с. 80-81]
38	Поняття державних фінансів виникає:	[2 с. 82 - 83]
39	Потреби держави у ресурсах, які забезпечують її діяльність, є причиною появи:	[2 с. 85-87]
40	Функція фінансів, що проявляється в процесі розподілу ВВП та національного доходу, називається:	[2 с. 87 - 88]
41	Процес первинного розподілу вартості ВВП здійснюють:	[2 с. 89]
42	Міжбюджетні трансферти, які видаються на фінансування конкретних заходів, називаються:	[2 с. 90]
43	Спосіб впливу фінансових відносин на господарський процес:	[2 с. 91-92]
44	Угруповання доходів і витрат бюджету за відповідними ознаками для забезпечення загальнодержавної і міжнародної порівнянності бюджетних даних, називається:	[2 с. 94-95]

4.3. Питання до модулю ЗМ-П1

Варіант № 1

1. Сума цін за реалізованими в країні товарами (роботами, послугами) складає 4500 млрд. грн. Сума цін товарів, що продані з відстрочкою платежу, строк оплати яких не настав, становить 42 млрд. грн. Сума платежів за довгостроковими зобов'язаннями, строк оплати яких настав, - 172 млрд. грн. Сума платежів, що погашаються шляхом взаємозаліків боргів, - 400 млрд. грн. Оборот грошової маси за цей період – 10 разів.

Скільки грошей необхідно для обігу?

2. Грошовий агрегат М2 складає 500 млрд. гр. од. ВНП – 4100 млрд. гр. од. Чому дорівнює швидкість обороту грошей?

3. Як зміниться грошова маса, якщо відомо, що швидкість обігу грошей зросла на 15%, обсяг виробництва впав на 10%, а рівень цін підвищився у 1,3 рази?

4. Відомо, що індекс цін в минулому році становив 120, а у цьому році – 280. Визначити рівень інфляції в цьому році.

Варіант № 2

1. Сума цін за реалізованими в країні товарами (роботами, послугами) складає 200 млрд. гр. од. Сума цін товарів, що продані в кредит, становить 60 млрд. гр. од. Сума платежів за раніш продані у кредит товари - 40 млрд. гр. од. Сума платежів, що погашаються шляхом взаємозаліків боргів, - 20 млрд. гр. од. Оборот грошової маси за цей період – 8 обертів.

Визначте, скільки грошей необхідно для без інфляційного обігу в економіці країни.

2. Грошовий агрегат M2 складає 400 млрд. гр. од. ВВП – 4080 млрд. гр. од. Чому дорівнює швидкість обороту грошей?

3. Як зміниться грошова маса, якщо відомо, що швидкість обігу грошей зменшилась на 10%, обсяг виробництва зріс на 10%, а рівень цін підвищився в 1,05 рази?

4. Відомо, що індекс цін в минулому році становив 110, а у цьому році – 250. Визначити рівень інфляції в цьому році.

Варіант № 3

1. Грошові агрегати дорівнюють: M0=120 млрд. гр. од.; M1=360 млрд. гр. од.; M2=380 млрд. гр. од.

Скільки складає швидкість грошового обороту?

2. Як зміниться грошова маса, якщо відомо, що швидкість обігу грошей зросла на 20%, обсяг виробництва знизився на 15%, а рівень цін підвищився на 10%?

3. Як зміниться реальний доход, якщо номінальний доход зросте на 2%, а рівень цін знизиться на 5%?

4. Визначте норму позичкового відсотку, якщо відомо, що позичка одержана в розмірі 250 тис. грн., а річний доход, який сплачується як плата за позичку, становить 15 тис. грн.

Варіант № 4

1. Припустимо, що кожна гривня, яка призначена для бізнесу, йде на купівлю товарів та послуг, загальна вартість яких становить 200 млн. гр. од. Відомо також, що готівкові гроші дорівнюють – 10 млн. гр. од.; внески до запитання – 30 млн. гр. од.

Чому дорівнює середня швидкість обороту грошового знака в країні?

2. Як зміниться грошова маса, якщо відомо, що швидкість обігу грошей зменшилась на 20%, обсяг виробництва знизився на 5%, а рівень цін підвищився на 7%?

3. На початку року 1 долар коштував 26,5 грн., а наприкінці року – 28,1 грн. Визначити рівень інфляції за рік.

4. Як змінився реальний доход, якщо величина номінального доходу збільшилася на 15%, а рівень цін зріс на 18%?

Варіант № 5

1. Грошові агрегати дорівнюють: $M_0=240$ млрд. гр. од.; $M_1=480$ млрд. гр. од.; $M_2=520$ млрд. гр. од.

Визначити швидкість грошового обороту.

2. Як зміниться грошова маса, якщо відомо, що швидкість обігу грошей зросла на 20%, обсяг виробництва знизився на 10%, а рівень цін знизився на 5%?

3. Відомо, що індекс цін в минулому році становив 130, а у цьому році – 290. Скільки складає рівень інфляції в цьому році?

4. Загальна сума грошей, яка необхідна для нормального грошового обороту в фірмі дорівнює 1 млн. грн.; середній рівень цін на товари – 20 грн.; загальний обсяг товарів, що продаються за рік – 30 тис. грн.

Визначити швидкість обороту грошей у фірмі.

4.4. Питання до модулю ЗМ-П2

Варіант № 1

1. Проаналізуйте передумови виникнення, необхідність та сутність фінансів.

2. Сутність, функції та класифікація страхування.

3. Уряд просить економістів дати прогноз зміни обсягу валового національного продукту (ВНП). За оцінкою економістів споживчі витрати складуть в наступному році 70% від обсягу ВНП. Сума інвестицій та державних видатків досягне 2 млрд. грош. од., обсяг чистого експорту буде дорівнювати 0. Який прогноз дадуть економісти відносно можливого обсягу ВНП?

Варіант № 2

1. Функції фінансів та їх значення.

2. Фінансова політика. В чому полягає фінансова стратегія та тактика держави?

3. Використовуючи наведені нижче дані, розрахуйте валовий національний продукт за видатками, а також чистий національний продукт, національний доход та особистий доход:

Показники	Сума, млрд. грн.
1. Державні закупки товарів та послуг	5100
2. Імпорт	1500
3. Амортизація	800
4. Споживчі витрати	8000
5. Експорт	1000
6. Непрямі податки на бізнес	400
7. Інвестиційні витрати бізнесу	5000
8. Трансфертні платежі населення	3200
9. Прибуток	1300

Варіант № 3

1. Види та методи фінансового контролю.

2. Бюджетний дефіцит та управління ним.
3. Економісти країни вважають, що залежність державних закупівель товарів та послуг і інвестиційних витрат бізнесу виражається рівняннями $I=0,2$ ВВП; $G=20+0,5$ ВВП. Споживчі витрати (С) повинні становити 60 млрд. грн. од.; імпорт – 25 млрд. грн. од.; експорт – 35 млрд. грн. од.
Необхідно розрахувати прогнозний рівень ВВП.

Варіант № 4

1. Відмінні риси фінансів як економічної категорії.
2. Поняття фінансової системи, її ланки.
3. Використовуючи наведені нижче дані, розрахуйте валовий національний продукт за витратами, чистий національний продукт та національний доход.:

Показники	Сума, млрд. грн.
1. Експорт	22,7
2. Споживчі витрати	310,3
3. Імпорт	14,4
4. Державні закупки товарів та послуг	90,2
5. Податки з громадян	20,4
6. Інвестиційні витрати бізнесу	10,1
7. Амортизація	112,5
8. Заробітна платня	275,6
9. Непрямі податки на бізнес	19,3

Варіант № 5

1. Загальне поняття про управління фінансами.
2. Роль фінансів у сучасних умовах. Фінансовий ринок.
3. Використовуючи наведені нижче дані, розрахуйте валовий національний продукт за видатками, чистий національний продукт і національний доход:

Показники	Сума, млрд. грн.
1. Державні закупки товарів та послуг	5000
2. Інвестиційні витрати бізнесу	6200
3. Амортизація	1000
4. Прибуток	4300
5. Чистий експорт	500
6. Непрямі податки на бізнес	720
7. Рентні платежі	2375
8. Споживчі витрати	1200
9. Заробітна платня	12700

4.5. Питання до модулю ЗМ-ІЗ

Індивідуальне завдання

Потрібно зробити аналіз функціонування комерційного банку за такими напрямками:

- 1.1. Історичні аспекти функціонування банку (початок функціонування, головний офіс, кількість та територіальне розташування філій, інформація про статутний капітал).
- 1.2. Оцінити зовнішнє середовище банку (потенційні клієнти, конкуренти).
- 1.3. Скласти перелік послуг, які банк, в процесі його розвитку буде пропонувати своїм клієнтам.
- 1.4. Визначити, за рахунок яких джерел будуть формуватися ресурси банку.
- 1.5. Зробити висновки за одержаними результатами та розробити пропозиції щодо удосконалення діяльності банку..
- 1.6. Запропонувати заходи, що дозволяють знизити різні види ризиків у діяльності банку.

Студент самостійно знаходить матеріали за комерційним банком та аналізує його діяльність за вищезначеними напрямками. Назва банку обирається за двома останніми цифрами у заліковій книжці відповідно до таблиці 1.

Таблиця 1 - Назва банку та останні цифри залікової книжки

№ з/п	Назва банку	Останні цифри залікової книжки						
		01	16	31	46	61	76	91
1	РайффайзенБанк Аваль	01	16	31	46	61	76	91
2	Укрексімбанк	02	17	32	47	62	77	92
3	Ощадбанк	03	18	33	48	63	78	93
4	КредиАгрикольбанк	04	19	34	49	64	79	94
5	Кредобанк	05	20	35	50	65	80	95
6	ВТБ Банк	06	21	36	51	66	81	96
7	Ситибанк	07	22	37	52	67	82	97
8	ПУМБ	08	23	38	53	68	83	98
9	Альфа-банк	09	24	39	54	69	84	99
10	Промінвестбанк	10	25	40	55	70	85	00
11	ПроКредит Банк	11	26	41	56	71	86	
12	ПриватБанк	12	27	42	57	72	87	
13	Правекс-банк	13	28	43	58	73	88	
14	Південний	14	29	44	59	74	89	
15	Укргазбанк Восток	15	30	45	60	75	90	

4.6. Тестові завдання до іспиту.

№	Тестові завдання	Основна література, сторінки
1	Еволюція форм вартості та виникнення грошей. Функції грошей.	[1 с. 7-11]
2	Сучасні теорії грошей.	[1 с. 27]
3	Види грошей.	[1 с. 23]
4	Грошові агрегати, їх склад. Грошовий обіг.	[1 с. 11-13, 23-25]
5	Роль грошей в системі сучасних економічних відносин.	[1 с. 14-15]
6	Поняття та склад грошової системи.	[1 с. 17-19]
7	Сутність та типи інфляції.	[1 с. 19-20]

8	Антиінфляційна політика та її види.	[1 с. 20-21]
9	Грошові реформи.	[1 с. 21-22]
10	Безготівкові розрахунки, їх форми.	[1 с. 64-70]
11	Сутність кредиту як економічної категорії.	[1 с. 28-29]
12	Функції кредиту.	[1 с. 29-31]
13	Сутність позичкового відсотку та фактори впливу на його розмір.	[1 с. 31-32]
14	Сучасні форми і види кредиту.	[1 с. 32-36]
15	Види кредиту.	[1 с. 32-36]
16	Роль кредиту в умовах ринкової економіки.	[1 с. 36-38]
17	Поняття кредитно-банківській системи.	[1 с. 40-41]
18	Функції НБУ.	[1 с. 43-44]
19	Функції комерційних банків.	[1 с. 44-45]
20	Активні і пасивні операції банків.	[1 с. 48-50]
21	Види банківських ризиків.]	[1 с. 50-51]
22	Методи зниження банківських ризиків.	[1 с. 51-52]
23	Спеціалізовані кредитно-банківські інститути.	[1 с. 52-54]
24	Визначення фінансів як економічної категорії.	[2 с. 7-8]
25	Фінансові категорії та їх взаємозв'язок.	[2 с. 9 - 10]
26	Функції фінансів.	[2 с. 11 - 12]
27	Поняття і структура фінансової системи.	[2 с. 15-18]
28	Фінансова політика та її зміст.	[2 с. 18-19]
29	Фінансовий механізм та його структурні елементи.	[2 с. 20-21]
30	Управління фінансами, суб'єкти й об'єкти управління фінансами	[2 с. 21 - 22]
31	Фінансове планування і прогнозування.	[2 с. 22]
32	Органи управління фінансами.	[2 с. 23 - 25]
33	Функції Міністерства фінансів України.	[2 с. 23]
34	Сутність, види, форми і методи фінансового контролю.	[2 с. 26-29]
35	Економічний зміст і функції державного бюджету.	[2 с. 53]
36	Бюджетна система України.	[2 с. 54 - 56]
37	Доходи бюджету.	[2 с. 56 - 57, 60 - 61]
38	Видатки бюджету	[2 с. 57, 61 - 62]
39	Дефіцит бюджету.	[2 с. 64 - 65]
40	Державний борг.	[2 с. 66]
41	Управління державним боргом.	[2 с. 66 - 67]
42	Сутність, функції і показники фінансового ринку.	[2 с. 73-74]
43	Ринок цінних паперів.	[2 с. 75]
44	Посередники на ринку цінних паперів.	[2 с. 76]
45	Сутність і функції фондової біржі.	[2 с. 77]
46	Сутність і функції фондової біржі.	[2 с. 77]
47	Поняття акцій, їх види.	[2 с. 79]
48	Поняття облігацій.	[2 с. 80-81]
40	Державне регулювання ринку цінних паперів.	[2 с. 82 - 83]
50	Сутність і функції страхування.	[2 с. 85-87]
51	Види страхування.	[2 с. 87 - 88]
52	Актарні розрахунки.	[2 с. 89]
53	Страховий тариф. Системи страхової відповідальності.	[2 с. 90 - 93]
54	Фінансова стійкість страхового фонду.]	[2 с. 93 - 95]

5. ЛІТЕРАТУРА ДЛЯ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

(курсивом виділено літературні джерела, наявні в бібліотеці ОДЕКУ)

Основна література

1. Розмарина А.Л. Гроші та кредит у системі сучасних економічних відносин. - Одеса: Вид-во «ТЭС», 2004. 109 с. (20 примірників у бібл. ОДЕКУ)
2. Розмарина А.Л. Фінанси: Конспект лекцій. – Одеса: Вид-во «ТЭС», 2009. 107 с. (20 примірників у бібл. ОДЕКУ)
3. Кириленко О.П. Фінанси (теорія та вітчизняна практика): Навчальний посібник. Тернопіль: Астон, 2002. 212 с.. (2 примірники у бібл. ОДЕКУ)
4. Романенко О.Р., Огородник С.Я. Фінанси К.: КНЕУ, 2003. 370 с. (1 примірник у бібл. ОДЕКУ)
5. Щетинін А.І. Гроші та кредит: Підручник: Вид.2-ге, перероб. та доп. Київ: Центр навчальної літератури, 2006. 432с. (1 примірник у бібл. ОДЕКУ)
6. www.library-odeku.16mb.com.

Додаткова література

1. Василик О.Д. Теорія фінансів. К.: НІОС, 2017. -416 с.
2. Ковальчук С.В., Форкун І.В. Фінанси. - Львів: «Новий світ - 2000», 2006. 568 с.
3. Боди З., Мертон Р. Финансы / Пер. с англ. М.: Изд. Дом «Вильямс», 2000. 592 с.
4. Опарін В.М. Фінанси: загальна теорія. К.: КНЕУ, 2018. 240 с.
5. Фінанси: вишкіл студії / За ред. Юрія С.І. Тернопіль: Карт-бланш, 2012. 357 с.
6. Гончар М.С. Фондовий ринок і економічний ріст. К.: Обереги, 2014. 826 с.

Перелік методичних вказівок до практичних завдань і СРС та посилання на електронні ресурси ОДЕКУ

1. Збірник методичних вказівок до самостійної роботи та практичних занять студентів II курсу денної форми навчання з дисципліни „Фінанси, гроші та кредит” за напрямом «Менеджмент» / Укладач: Тонконога І.В. Одеса: ОДЕКУ, 2013, 31 с., укр. мова.
2. Електронна бібліотека ОДЕКУ www.library-odeku.16mb.com
3. Репозитарій ОДЕКУ <http://eprints.library.odeku.edu.ua/>

Інформаційні ресурси

1. Офіційний веб-сайт Пенсійного фонду України URL:<http://www.pfu.gov.ua/>
2. Офіційний веб-сайт Державної фіскальної служби України URL:<http://www.sfs.gov.ua>
3. Офіційний веб-сайт Національного банку України. URL: www.bank.dov.ua
4. Міністерство фінансів України URL: <http://www.minfin.gov.ua/>
5. ЛІГА Бізнес Інформ. URL: www.liga.net/.
6. Право. Україна. URL: www.legal.com.ua/cgi-bin/matrix.cgi/pravo.html.
7. Офіційний електронний каталог Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського. URL: www.nbuv.gov.ua.

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ЕКОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Інтегральна відомість № _____ оцінки знань студентів по модулях

Кафедра публічного управління та менеджменту природоохоронної діяльності

Факультет КНУА

Рік навчання 2

Група ПУА-19

Семестр 3

Дисципліна Фінанси, гроші та кредит

Максимальна кількість балів: 100, за теоретичну частину 40, за практичну частину 60

Прізвище та ініціали викладача Розмарина А.Л.

№№	Прізвище та ініціали студента	Оцінки модульного контролю								Інтегральні оцінки							
		Теоретична частина				Практична частина				Теоретична частина		Практична частина		Загальна оцінка		4-х бал. система	За шкалою ECTS
		М1	М2	М3	М4	М1	М2	М3	М4	бали	%	бали	%	бали	%		
	Іванов В.С.	20	20	-	-	20	20	20	-	40		60		100			

« _____ » _____ 20__ р.

Викладач Розмарина А.Л.

« _____ » _____ 20__ р.

Завідувач кафедри Павленко О.П.